

Gérard de Nerval

Visat núm. 9

(abril 2010)

per Maria Bosom

Gérard de Nerval (1808-1855) és el pseudònim literari amb què es donà a conèixer el poeta, novel·lista, assagista i traductor francès Gérard Labrunie, considerat el poeta més essencialment romàntic de la literatura francesa. La seva obra, tot i ser escassa, té una importància cabdal dins la literatura europea del segle XIX, no només perquè va suposar la via d'entrada del romanticisme alemany a França, sinó també perquè constitueix un retrat devastador de la bogeria i de les inquietuds de l'ànima humana, un retrat que va tenir una influència rotunda en els surrealistes.

Gérard Labrunie, més conegut pel pseudònim literari Gérard de Nerval, va néixer a París el 22 de maig de 1808, al si d'una família benestant. La seva mare va morir quan ell tenia només dos anys, i el seu pare, metge militar de l'exèrcit de Napoleó, va deixar l'educació del seu fill en mans del seu oncle, que vivia a Mortefontaine. Després d'estudiar al liceu Charlemagne de París, Nerval es va negar a seguir la voluntat del seu pare, que volia que estudiés medicina, i es va dedicar a escriure i a lliurar-se a la vida bohèmia dels cercles intel·lectuals parisencs. Gràcies a l'herència del seu avi i a la seva feina de periodista, va poder fer nombrosos viatges per Europa i dedicar-se a conrear el seu art. Va dilapidar la seva fortuna per fundar la revista *Le Monde Dramatique*, que va servir per enaltir l'actriu Jenny Colon, de qui l'escriptor estava profundament enamorat.

L'any 1841, Nerval va patir la seva primera crisi nerviosa, que el va obligar a ingressar en un sanatori. Un any després va morir Jenny Colon, cosa que afectà greument el seu estat anímic. Va ser aleshores quan va emprendre un llarg viatge per Orient, que va donar com a fruit una de les seves obres més destacades, *Viatge a Orient*. Va passar la resta de la seva vida entre estades al sanatori, viatges i publicacions, fins que, l'any 1855, sol i sense recursos, es va suïcidar penjant-se d'un fanal de París.

Tot i que Nerval no va conèixer l'èxit en vida, la seva obra va ser reconeguda per les generacions posteriors i va tenir una gran influència en el moviment surrealista. L'autor, màxim representant de la poesia romàntica francesa, es va donar a conèixer amb la seva traducció del *Faust* de Goethe. Entre les seves obres destaquen *Viatge a Orient*, en què relata les llegendes que li van explicar durant el seu viatge pel nord d'Àfrica, *Les filles del foc*, galeria de retrats femenins vertebrada pel tema de l'amor, i *Aurèlia*, la primera mirada moderna a les profunditats de la bogeria. La seva producció literària, tot i ser escassa, constitueix un reflex fidel i devastador de les inquietuds, les angonxes i els turments de l'ànima humana, que Nerval va haver de patir tota la vida i que va plasmar amb tot detall en les seves obres.

Les primeres traduccions de Nerval al català es van fer en els anys vint per a la col·lecció «La Novel·la Estrangera», on es van publicar obres com ara *Sílvia*, traduïda per Feliu Elías, o *Emília*, traduïda per Palmira Jaquetti. Després del buit que va suposar la repressió de la dictadura franquista en el món de la traducció d'obres estrangeres al català, en les dècades dels vuitanta i noranta es reprengué l'activitat traductora a Catalunya. Va ser llavors quan els traductors catalans van mirar cap a la literatura francesa del segle XIX, i es començaren a traduir les obres completes d'autors com ara Nerval. Devem les traduccions d'aquest autor al català a traductors tan reconeguts com ho són Francesc Collado i Soler, Josep Janés i Olivé o Lluís Maria Todó.

